

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2016 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2016-2018

Uudenmaan liiton julkaisu D 79 - 2015

Uudenmaan liiton julkaisu D 79 - 2015
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Uusimaa Regional Council // Helsinki-Uusimaa Region

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Maakuntajohtajan katsaus.....	4
Yleisperustelut.....	5
Toimintaympäristö.....	5
Suunnittelukaudelle ajoittuvat lainsäädäntöhankkeet ja uudistukset	6
Uudenmaan liiton uudet toiminnot vakiintuvat	7
Taloudelliset lähtökohdat.....	8
Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet 2017	10
Strategiset tavoitteet ja mittarit suunnittelukaudella.....	12
Liiton organisaatio ja henkilöstöjohtaminen	14
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	15
Talousarvio vuodelle 2016.....	17
Käyttötalouden yhteenveto	18
Luottamushenkilöhallinto.....	20
Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus.....	21
Alueiden käytön suunnittelu	23
Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö	25
Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät	27
Hallintopalvelut.....	28
Erietyiset kehittämistehtävät.....	29
Tuloslaskelma.....	30
Investointiosa	31
Rahoituslaskelma.....	31
Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2016.....	32

Maakuntajohtajan katsaus

Suomen talouskasvu tulee jäämään seuraavana parina vuotena kilpailijoitamme hitaammaksi ja työttömyysaste pysyy varsin korkealla tasolla. Suomen talous on supistunut kolmena edellisenä vuotena ja kuluvana vuonna ei ole odotettavissa juurikaan talouden kasvua. Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan noin 1 %. Kasvun taustalla on keskeisesti investointien suotuisa kehitys. Investointien ennustaminen on kuitenkin hankalaa ja niiden ajoittamiseen liittyy merkittäviä riskitekijöitä. Lisäksi yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen, joka johtuu vaatimattomasta reaalityulojen kehityksestä, vaikuttaa kasvuennusteeseen.

Uusmaalaisten yritysten suhdannenäkymät tulevalle vuodelle ovat edelleen hyvin varovaiset. Viennin merkitystä ei voida aliarvioida, mutta enemmän voisi kiinnittää huomioita kotimaisten yritysten kasvuedellytysten luomiseen palvelusektorilla. Yritysten kannattavuuden, investointien ja työllisyyden kohoneminen edellyttävät rakenteellisia uudistuksia, entistä kiinteämpää yhteistyötä ja yhtenäisyyttä tuloksellisemman toiminnan ja paremman kilpailukyvyn aikaansaamiseksi.

Euroalueen elpymisestä huolimatta Suomen ja Uudenmaan työttömyys pysyvät korkeina. Kuluvan vuoden aikana on työttömien määrä lisääntynyt Uudellamaalla noin 13 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin valtakunnallinen keskiarvo. Pitkäaikaistyöttömien määrä on vuoden aikana noussut noin 40 % ja alle 25 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä noin 9 %. Talouden supistumisen seurauksena työllisyysasteen jääminen alle 70 %:n vaikuttaa osaltaan yleiseen talouskehitykseen. Euroopan työllisyysstrategian tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen 75 %:iin, kun se Suomessa on 68,8 %. ETLA:n ennusteen mukaan tulevina vuosina ei tulla saavuttamaan 70 %:n työllisyysastetta.

Monet maakuntamme liikennehankkeet sijaitsevat eurooppalaisilla TEN-T ydinverkkokäytävillä. Tämän johdosta on tärkeää saada aikaiseksi päätöksiä, jotta niiden toteuttamiseen on mahdollista saada tukea eurooppalaisesta liikenne-rahastosta. Suomen ja Uudenmaan kansainvälisen saavutettavuuden kannalta Rail Baltic-yhteyden valmistuminen tulee tarjoamaan nykyistä kiinteämmän ja nopeamman yhteyden Keski-Eurooppaan. Rail Baltic -yhteyden valmistuminen 2025 ja sen tuomat mahdollisuudet on kyettävä hyödyntämään ja on saatava aikaiseksi päätöksiä, jotka tähtäävät pidemmälle tulevaisuuteen.

Voimistuva rakennemuutos edellyttää myös hallintorakenteiden uudistamista. Keskeisenä tavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus, itsehallintoalueiden perustaminen sekä aluehallinnon uudistus. Aluehallintoa tulee tarkastella kokonaisuutena, jotta voidaan nähdä koko väliportaan hallinnon kehittämisen mahdollisuudet. Tulevan aluehallinnon tulee olla selkeämpi ja yksinkertaisempi, maakunnista muodostuva kansanvaltainen aluehallinto. Hallinnon rajoihin tulee kiinnittää huomiota. Tavoitteena tulee olla, että maa ei ole pilkottu erilaisiin alueisiin eri hallintosektoreiden toimialoilla sekä hallinnollisten toimijoiden nykyistä pienempään lukumäärään.

Ossi Savolainen

maakuntajohtaja

Yleisperustelut

Toimintaympäristö

Talouden kasvuennusteet vuodelle 2016 ovat edelleen hyvin maltillisia

Suomen taloudellinen tilanne on ollut haastava jo pitkään. Vuoden 2015 aikana bruttokansantuote kuitenkin kääntyi kasvuun – vaikkakin hyvin matalaan - lähes kaksi vuotta kestäneen supistumisen jälkeen. Euroalueen talouskasvu on piristynyt viime vuosina, Suomi tosin kuuluu edelleen alueen hitaimmin kasvaviin talouksiin.

Vuodelle 2016 tutkimuslaitokset ennustavat Suomen bruttokansantuotteen kasvavan. Ennustehaarukka on 1,0–1,3 prosenttia. Hyvä perusoletus on, että koko maan ja Uudenmaan kasvu ovat samalla tasolla.

Tutkimuslaitokset ennustavat sekä investointien että nettoviennin kehityksen olevan suotuisaa vuoden 2016 aikana. Lisäksi kotimaista kysyntää edesauttavat kuluttajien parantunut luottamus tulevaisuuteen ja matala korkotaso. Tosin teollisuusyritysten näkemykset tulevasta kehityksestä eivät ole vielä kääntyneet positiivisiksi, tilausmäärät eivät ole kasvaneet ja julkinen sektori velkaantuu entisestään tulevien vuosien aikana, joten toivonpilkahduksista huolimatta Suomen talous on edelleen haasteellisessa tilanteessa.

Työttömyys on kasvanut Uudellamaalla suhteellisesti enemmän kuin Suomessa keskimäärin vuodesta 2013 lähtien. Työttömien työnhakijoiden määrä on valtakunnallisesti kasvanut syyskuusta 2014 syyskuuhun 2015 yhteensä n. 23 000:lla – heistä noin 10 500 tulee Uudeltamaalta. Siten työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi Uudellamaalla peräti 13 %, mikä on selvästi enemmän kuin muualla Suomessa. Tosin väkiluvun kasvun myötä Uudenmaan työttömyysaste on lähes kaksi prosenttiyksikköä alhaisempi kuin koko maan työttömyysaste.

Vuoden 2015 työttömyyskehitys on kohdellut kaltoin erityisesti nuoria, ikääntyneitä, pitkäaikaistyöttömiä sekä korkeakoulutettuja.

Uudenmaan väkiluku jatkaa kasvua

Vuoden 2015 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen ennakkotietojen perusteella Uudenmaan väkiluku tulee kasvamaan vuonna 2015 n. 18 000. Uudenmaan osuus koko Suomen väkiluvun kasvusta on 85 prosenttia ja Helsingin osuus Uudenmaan väkiluvun kasvusta puolet. Nopea väkiluvun kasvu on suuri haaste lähivuosien asuntotuotannolle, kuntien palveluille ja investoinneille niihin.

Kuntatalouden kehitysnäkymät ovat heikot

Kuntatalouden kehitysnäkymät ovat huonot usean vuoden ajaksi. Valtion ensi vuoden budjetin mukaan kuntien menojen kasvu jatkuu tulojen kasvua nopeampana.

Suunnittelukaudelle ajoittuvat lainsäädäntöhankkeet ja uudistukset

Meneillään olevalla hallituskaudella on käynnissä laajamittainen aluehallintouudistuskokonaisuus, jossa tavoitteena on siirtyä alueelliseen itsehallintoaluemalliin. Uudistuksen ensivaiheeseen syksystä 2015 lähtien sisältyy itsehallintoalueiden perustaminen, sosiaali- ja terveystalvveluiden uudistus sekä aluehallintouudistuksen valmistelu. Valtioneuvosto on linjannut marraskuussa 2015, että maahan muodostetaan 15 sosiaali- ja terveystalvvelualueetta.

Uudistuksen toisessa vaiheessa keväällä 2016 käynnistyy aluehallintouudistuksen tarkempi valmistelu, johon liittyy myös valtion keskushallinnon uudistaminen ja aluehallinnon tehtävien siirtäminen toteutettavaksi itsehallintoalueiden toimesta. Osana aluehallintouudistusta myös maakuntaliittojen lakisääteiset tehtävät on tarkoitus siirtää itsehallintoalueille, joka merkitsee liittojen kannalta olennaisen suurta toiminnallista ja organisatorista muutosta. Valtioneuvoston linjauksen mukaan itsehallintoalueita muodostetaan 18 nykyisen maakuntajaon pohjalta. Muutosten tarkempi sisältö tai yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa.

Myös kuntien kannalta muutos on huomattava sosiaali- ja terveystalvvelujen siirtyessä itsehallintoalueiden vastuulle, jolloin kuntien talousarvioista poistuu keskimäärin puolet rahoituksesta. Osana muutosta valtio siirtyy vastaamaan palvelujen rahoittamisesta, mikä heijastuu myös verotukseen tehtävinä uudistuksina ja mahdollisesti myös valtionosuusjärjestelmän tarkistamisena.

Tarvittavat lakiluonnokset kuten järjestämis- ja itsehallintoaluelait lähetetään lausunnoille huhtikuussa 2016 ja hallituksen esitykset eduskunnalle annetaan lokakuussa. Kullekin tulevalle itsehallintoalueelle nimetään väliaikainen organisaatio, joka ryhtyy valmistelemaan ja ottaa vetovastuun uudistuksen alueellisesta toimeenpanosta. Väliaikaiselle organisaatioille ei ole asetettu mitään määrämuotoa, joten ne voivat vaihdella eri itsehallintoalueilla.

Uusien itsehallintoalueiden on tarkoitus olla kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2019 alusta lukien. Toteutuessaan edellä mainitut uudistukset ovat koko Suomen kannalta historiallisen suuria.

Aluehallintouudistuskokonaisuuteen liittyy myös kunnilta poistettu velvoite laatia yhdistymisselvityksiä. Samassa yhteydessä on poistettu henkilöstön viiden vuoden irtisanomissuoja yhdistymistilanteissa. Tätä taustaa vasten Uudenmaan liiton alueella ei ole odotettavissa kuntaliitoksia merkittävässä määrin.

Uudenmaan liiton toimintaedellytyksiin merkittävimmin vaikuttaviin taloussuunnitelmakauden hankkeisiin kuuluu myös vuoden 2015 toukokuun alusta voimaan tullut uusi kuntalaki. Lakiuudistuksessa kuntavaalien ajoittaminen on muutettu huhtikuulle aiemman lokakuun sijaan. Näin ollen huhtikuussa 2017 valittava valtuusto aloittaa työnsä 1.6.2017. Vastaavasti vuonna 2012 valitun valtuuston toimikautta on jatkettu puolella vuodella. Lain soveltamisen osalta kaikkein keskeisimmät säännökset tulevat voimaan vasta uuden valtuustokauden alusta ja siihen saakka noudatetaan kumotun vanhan lain säännöksiä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että uuden valtuustokauden alkamiseen saakka on käytännössä noudatettava kahta kuntalakia, mikä ei voi olla heijastumatta käytännön toimintaan. Sisällöllisesti kyseessä on aiemman lain täsmentäminen ja valliinneiden hyväksi koettujen käytäntöjen kirjaaminen lain muotoon.

Maakuntakaavoituksen osalta merkittävä vaikutus sisältyy eduskunnan käsittelyssä olevaan maankäyttö- ja rakennuslain muutokseen, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2016 alusta. Uudistuksessa luovutaan maakuntakaavojen ja kuntien yhteisten yleiskaavojen vahvistamismenettelystä ympäristöministeriössä, jolloin ministeriön rooli muuttuu konsultoivaksi. Maakunnan liittojen ja valtion välisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu muutoinkin, sillä liittojen tulee pyytää ministeriöiden lausunnot jo ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista. Sama koskee myös muita lausunnon antajia kuten kuntia. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville muistutuksia varten vasta viranomaisneuvottelun ja maakuntahallituksen hyväksynnän jälkeen.

Maakäyttö- ja rakennuslain muutoksiin liittyen myös valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita uudistetaan, jotta ne vastaisivat nykyistä paremmin alueidenkäytön valtakunnallisen ohjauksen tarpeita. Lisäksi lainsäätäjän lähivuosien tavoitteena on muutoksenhaun rajoittaminen kaava-asioissa sekä kaava-järjestelmän ja rakentamisen lupajärjestelmän uudistaminen muutoinkin. Muutoksissa heijastuu osaltaan yleisempi päämäärä tehtävien siirtämisestä valtiolta kuntien päätettäväksi.

Uudenmaan liiton uudet toiminnot vakiintuvat

Uudenmaan liiton rooli aluekehittämisen vahvana toimijana näkyy Etelä-Suomen EU -rakennerahastokauden 2014–2020 hankkeiden hallinnoinnin toteuttamisena. Liitto toimii Kestävää kasvua ja työtä -ohjelman ns. koordinoivana maakunnan liittona, johon Euroopan aluekehittämisrahaston (EAKR) hallinnolliset tehtävät on koottu kaikista Etelä-Suomen maakunnan liitoista. Lisäksi Uudenmaan liitto on rahoittajaviranomainen kestävän kaupunkikehittämisen 6Aika-strategiassa, jota toteuttavat kuusi Suomen suurinta kaupunkia Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu. Hallinnoitavan EAKR- ja valtion rahoituksen volyymi on vuosittain yli 15 miljoonaa euroa. Hallinnointiin liittyy tiivis yhteistyö hallintoviranomaisena toimivan työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Taloussuunnitelmakaudella hankkeiden toteuttaminen on täysimääräisesti käynnissä edellisten vuosien toiminnan painotuttua uuden rakennerahastokauden käynnistämiseen ja rahoitushakujen avaamiseen.

Uudenmaan liiton EU-palvelu tukee alueen toimijoita EU-hankkeiden valmistelussa, kartoittaa soveltuvia rahoitusvälineitä ja auttaa hankepartnerien etsinnässä. Liitto myös myöntää maakunnan kehittämisrahaa Uusimaa-ohjelman mukaisten alueelle merkittävien EU-hankkeiden valmisteluun. Tavoitteena on innostaa uusia ja vanhoja toimijoita hakemaan rahoitusta eri EU-ohjelmista ja lisätä tukien määrää Uudellamaalla. Rahoituksen saamiseen tähdätään muun muassa Horisontti 2020-ohjelmista sekä muista EU:n erillishjelmista. Liiton EU-palvelu vastaa myös Central Baltic Interreg 2014–2020 –ohjelman Suomen kontaktipisteen toteuttamisesta. Kontaktipiste tiedottaa Central Baltic -ohjelman rahoitusmahdollisuuksista ja edistää ohjelman toteutumista Etelä-Suomessa. Central Baltic -ohjelman teemat liittyvät taloudelliseen kilpailukykyyn, ympäristöön, liikenteeseen ja sosiaaliseen osallisuuteen.

Paikan päällä tapahtuvaa EU -edunvalvontaa tekee puolestaan Brysselissä sijaitseva Helsinki EU Office, joka on muodostunut osaksi Uudenmaan liiton kansainvälisiä toimintoja. Liitto on EU -toimiston ylläpitäjä ja vastaa sen sisällöllisestä toiminnasta sekä henkilöstöstä osana liiton organisaatiota. EU- toimiston toimintaa rahoittaa Uudemaan liiton lisäksi sopimuskumppaneina olevat kolme maakunnan liittoa Kanta-Häme, Päijät-Häme ja Kymenlaakso sekä Helsingin kaupunki ja korkeakouluista Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto, Metropolia, Laurea ja Svenska Handelshögskolan. Sopimuskumppanit

osallistuvat säännöllisesti pidettäviin yleiskokouksiin toimintasuunnitelman sekä talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelemistä varten. Toimisto palvelee ensisijaisesti sen sopimuskumppaneita tarjoamalla niille erityisesti edunvalvontapalveluita. Vuodesta 2016 lähtien toimiston toimintaa keskitetään sopimuskumppaneille tärkeisiin sisällöllisiin kärkiteemoihin entistä voimakkaammin.

Culminatum Innovation Oy Ltd:n toiminnan päättämiseen liittyen Uudenmaan liitto on sopimusperusteisesti toteuttanut yhtiön jäljellä olevan toiminnan hallinnointitehtävää kesästä 2014. Vuoden kestänyttä sopimuskautta on jatkettu kesäkuulle 2016, johon mennessä Culminatumin toiminta päättynee kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen jäljelle jäänyt osakepääoma palautetaan yhtiön omistajille, joista liitto on selkeästi suurin noin 25 prosentin osuudella.

Liitto toimii osakkaana Helsinki Business Hub Ltd Oy:ssä (aikaisempi Greater Helsinki Promotion Oy), jonka toiminnan uudistamisen vaikutukset näkyvät tulevina vuosina. Yhtiön uudistettu toimiala on ulkomaisten investointien hakeminen Helsingin seudulle, kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen vauhdittaminen sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen. Sisällöllisesti Helsinki Business Hub keskittyy erityisesti ICT-toimialaan, älykkääseen ja puhtaaseen teknologiaan sekä terveystieteisiin perustuvaan vahvaan osaamiseen. Maantieteellisiä fokusalueita ovat Venäjä ja Kiina. Yhtiön toiminnan mittari on sen myötävaikutuksella seudulla syntyvien ja säilytettyjen työpaikkojen määrä. Helsinki Business Hubin merkitys kehittämistoimijana on korostunut Culminatumin toiminnan päätyttyä.

Taloudelliset lähtökohdat

Taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on ollut, että maksuosuuksien nousu tulee olla jäsenkunnille maltillista.

Vuoden 2016 jäsenmaksuosuuksiin esitetään 1,46 % kasvua verrattuna vuoden 2015 tasoon. Esitetyn kasvun myötä maksuosuudet ovat yhteensä 7 990 000 euroa, josta kasvua edellisvuodesta on 115 000 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien väkiluvun perusteella, joten yksittäisten kuntien kohdalla muutokset voivat poiketa esitetystä kasvuprosentista.

Edellisvuosina kuntien maksuosuuksien nousu on ollut hyvin pientä; kasvu vuodelle 2014 oli 0,96 % ja vuonna 2015 osuudet pysyivät vuoden 2014 tasolla.

Talousarviovuoden kustannusvaikutuksiltaan merkittävimmät uudet avaukset ovat kokonaismaakuntakaavan laatimisen käynnistäminen ja kasvukäytävien hyötykustannusselvitykset sekä Älykkään erikoistumisen ohjelman laatiminen EU:n velvoittamana. Lisäksi liitto vastaa Suomi 100 vuotta juhlavuoden hankkeeseen kerättävästä kuntavastinrahasta.

Vuoden 2015 toimintatuotot ja -kulut ovat toteutumassa ennusteen mukaan lähes suunnitellun mukaisina. Tämän hetken arviona on, että talousarvion 200 000 euron aluekehitysrahastovarausta ei tarvitse käyttää liiton uusien toimintojen (Helsinki EU Office ja uudistuva Helsinki Business Hub Ltd Oy) rahoittamiseen. Rahoitus pystytään kattamaan varsinaisesta budjetista, jolloin rahaston pääoma säilyy täysimääräisenä.

Vuoden 2016 budjetti ei sisällä investointeja. Liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat pysyneet jo pitkään vahvoina.

Uudenmaan liitolla on jatkossakin mahdollisuus laajentaa kunnille ja muille yhteistyökumppaneille suunnattua palvelutoimintaa, mikä voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti toiminnallisina järjestelyinä eikä tule aiheuttamaan suuria kasvupaineita kuntien maksuosuuksiin. Lisäksi aluekehitysrahaston pääomaa voidaan tarvittaessa kohdentaa aluehallintouudistuksen vaatimaan valmistelutyöhön.

Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet 2017

Liiton työskentelyä ohjaa Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet, jotka valmisteltiin yhdessä koko henkilöstön kanssa ja hyväksyttiin maakuntahallituksessa ja –valtuustossa syksyllä 2013.

VISIO 2017

Uudenmaan liitto on avoin, uuteen kannustava ja johdonmukaisesti toimiva yhteisö. Sen työ on merkityksellistä ja vaikuttavaa.

Mission, vision ja strategisten tavoitteiden laadinnassa hyödynnettiin edellisen sidosryhmäkyselyn vastauksia. Niistä käy ilmi, että omistajakunnat ja muut sidosryhmät odottavat Uudenmaan liitolta keskittymistä ydintoihin, joiksi nähtiin maakuntakaavoitus, edunvalvonta, alueellisen yhteistyön kokoaminen sekä tiedon hankinta ja välitys.

Strategian laadinnassa hyödynnettiin myös yhteistoiminta-alueen tulevaisuustarkastelun tuloksia sekä samaan aikaan käynnissä olleen Uusimaa-ohjelman valmistelun tuottamia ajatuksia siitä, mitkä ovat alueen tulevaisuuden haasteita ja mihin resursseja on kohdennettava.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tiivistä vuorovaikutusta jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa sekä henkilöstön, viestinnän, työvälineiden ja työskentelytapojen kehittämistä.

Tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi on laadittu henkilöstösuunnitelma ja viestinnän periaatteet. Henkilöstösuunnitelmassa osoitetaan henkilöstöjohtamisen kehittämisen painopistealueet suunnitelmavuosina. Kehittämistoimenpiteillä luodaan lisäarvoa liiton jäsenkunnille toiminnan tuloksellisuuden lisääntymisen myötä.

MISSIO

VAIKUTAMME
maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.

SUUNNITTELEMME
aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopusoinnussa

PARANNAMME
elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet on hyväksytty koko valtuustokaudeksi. Ulkoisessa toimintaympäristössä havaittavissa olevista suurista muutoksista huolimatta liiton strategisten tavoitteiden muuttamista ei ole nähty tarpeellisenä vuoden 2016 talousarviota laadittaessa. Strategisten tavoitteiden seurantaprosessia sen sijaan on kehitetty siten, että tavoitteille on laadittu mittaristo ja tavoitearvot, joita seurataan taloussuunnitelmakauden aikana.

Uudenmaan liiton strategia pannaan toimeen toiminta- ja taloussuunnitelmilla sekä henkilöstön tavoite- ja tuloskeskusteluissa. Strategiset tavoitteet konkretisoidaan vuosittain talousarvion käyttösuunnitelmassa toiminnallisiksi tavoitteiksi ja niiden toimenpiteiksi (selitteiksi). Sekä strategisten että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhtenäisen asteikon (1-5) perusteella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit suunnittelukaudella

Uudenmaan liiton strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan suunnittelukaudeksi vahvistetuin mittarein ja niihin perustuvien tavoitearvojen. Mittaristo saattaa vielä tarkentua taloussuunnitelmakauden aikana.

Strateginen tavoite 1: Valjastetaan verkostot ja rahoitus Uudenmaan kehittämiseksi	
Tavoitemittarit	Suunnittelukauden 2014 – 2017 tavoitearvot
1.1 EU-rahastokauden 2014 – 2020 mahdollisuuksien hyödyntämistä	1.1 Etelä-Suomen EAKR- ja 6Aika-rahoitusta on hyödynnetty täysimääräisesti
1.2 Liiton EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelukyky	1.2 Toimijat kokevat EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelutoiminnan onnistuneeksi
1.3 Liiton rooli innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkottamisessa	1.3 Innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkostot ovat liiton toiminnan ansiosta laajentuneet ja syventyneet

Vastuu: johtaja, aluekehittäminen;
kansainvälisten asioiden johtaja kansainvälisen toiminnan osalta

Strateginen tavoite 2: Viedään aluekehittämissuunnitelmia järjestelmällisesti eteenpäin	
Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
2.1 Uusimaa-ohjelman ohjaavuus aluekehittämistoiminnassa	2.1 Alueen kehittämistoiminta on laajalti toteutunut liiton suunnittelujärjestelmien pohjalta
2.2 Uusimaa-ohjelman toimeenpanosuunnitelman hyödyntäminen operatiivisena pohjana Uudenmaan kehittämisessä	2.2 Toimeenpanosuunnitelmaa on täydennetty rullaavasti MYR:in linjausten pohjalta ja se on määritellyt keskeiset kehittämistoimet sekä niiden rahoituksen

Vastuu: maakuntajohtaja

Strateginen tavoite 3: Edistetään maakuntakaavojen toteutumista

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
3.1 Toimenpiteet, joilla on edistetty maakuntakaavojen toteutumista	3.1 Lausunto- ja viranomaistoimintaa on kehitetty osaksi seuranta- ja toteuttamisjärjestelmää ja kuntien, ELY:n ja muiden sidosryhmien kanssa viranomaistoimintaa on kehitetty proaktiiviseksi

Vastuu: johtaja, aluesuunnittelu

Strateginen tavoite 4: Valmistellaan strategista ohjaavuutta korostava maakuntakaava hyväksyttäväksi valtuustokauden aikana

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
4.1 Maakuntakaavan strateginen ohjaavuus	4.1 Maakuntakaavan strategiset linjaukset on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa.
4.2 Kaavan laadinnan ja seurannan uudet työvälineet ja liiton asiantuntijuus	4.2 Liiton asiantuntijuutta ja uusia menetelmiä hyödynnetään sidosryhmäyhteistyössä
4.3 Maakuntakaavan valmistumisen aikataulu	4.3 Maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan valtuustokauden aikana

Vastuu: johtaja, aluesuunnittelu

Liiton organisaatio ja henkilöstöjohtaminen

Uudenmaan liiton hallintosäätö astui voimaan 1.8.2014. Liiton toimisto toimii matriisiorganisaationa, jota maakuntajohtaja johtaa.

Vastuualueita ovat:

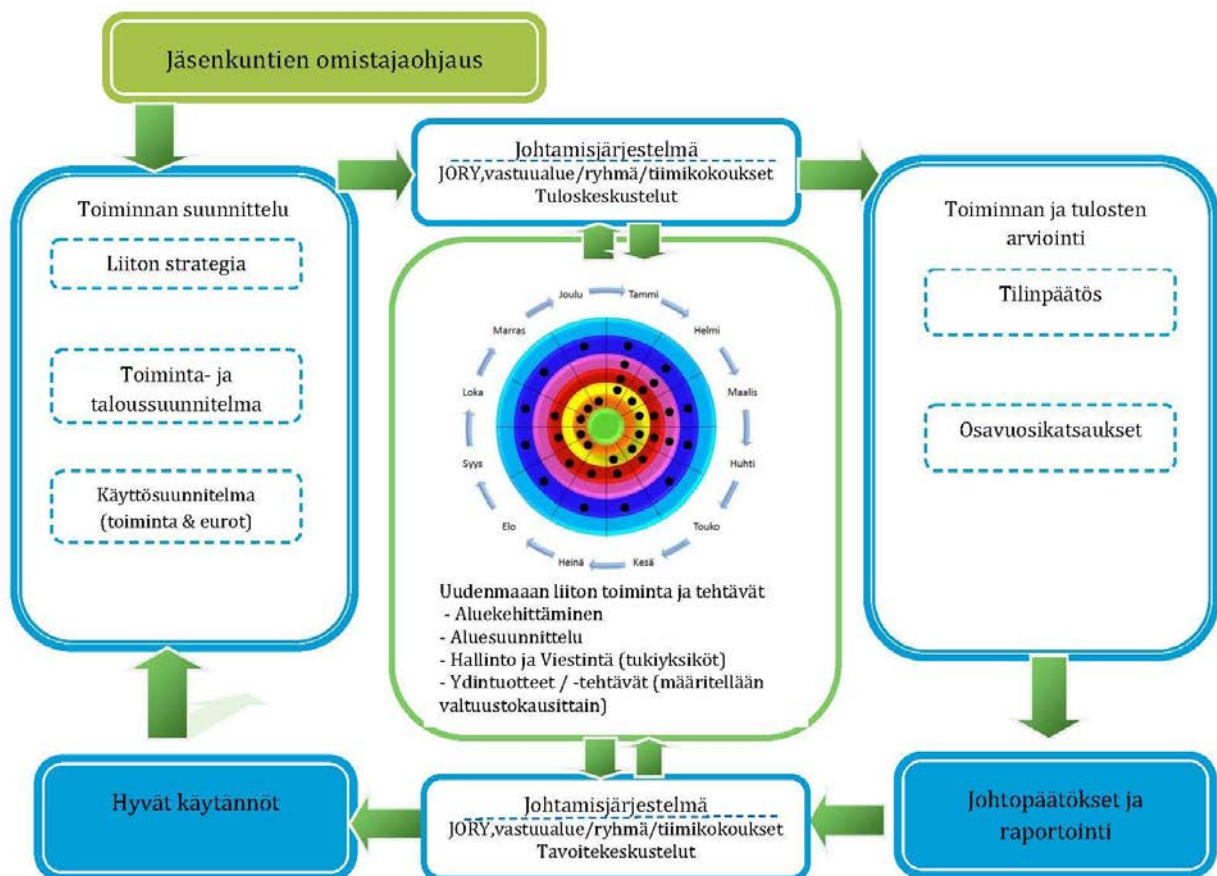
- Aluesuunnittelu
- Aluekehittäminen

Tukiyksiköjä ovat:

- Hallinto
- Viestintä
- Kansainväliset verkostot

Henkilöstöjohtamisen keskeisenä kehittämiskorina vuonna 2016 on aktiivinen ja ennakoiva työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistäminen.

Uudenmaan liiton toiminnanohjausmalli

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Liiton talousarvio 2016 jakaantuu kahteen tulosryhmään:

1. **Varsinainen toiminta**, joka sisältää seuraavat tehtävät:

- Luottamushenkilöhallinto
- Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus
- Alueiden käytön suunnittelu
- Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö
- Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät
- Hallintopalvelut
- Erityiset kehittämistehtävät

2. **Projektit**, joka on laadintahetkellä oleva arvio liitossa hallinnoitavista projekteista.

Käyttötalousosa

Varsinaista toimintaa ohjataan käyttötalousosalla, jossa maakuntavaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Liiton varsinainen toiminta on jaettu toiminnallisten kokonaisuuksien pohjalta tehtäviksi. Jäsenkuntien maksuosuuksina saadut toimintatulot on pyritty kohdentamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tehtäville. Strategiasta ja strategisista tavoitteista johdetut vuosittaiset tavoitteet on jaettu tehtävittäin valtuustoon nähden sitoviksi toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Talousarvion tehtävärakenteen tavoitteena on kytkeä yhteen liiton tavoitteet ja tehtävät sekä lisätä liiton toiminnan ja talouden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Käyttötalousosa muodostuu edellä mainittujen tehtävien yhdistelmästä sekä liiton lakisääteisistä tehtävistä.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Suunnitelmakaudelle 2016–2018 ei esitetä investointeja.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla strategian mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään sivulla 32.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 65 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tehtäville määritellyt toiminnalliset tavoitteet ja talousarvion tulosryhmien netto ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia. Maakuntahallituksen sitova taso on tulosryhmien netto.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, johtoryhmän kokouksissa ja tavoite- ja tuloskeskusteluissa.

Tilivelvolliset

Tehtäväalueiden tilivelvolliset määrätään vuosittain sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeistuksen mukaisesti talousarviossa sekä maakuntahallituksen tekemissä hankkeiden käynnistämispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Talousarvio vuodelle 2016

Kuntalain edellyttämässä kolmen vuoden taloussuunnitelmassa 2016–2018 toimintoja uudistetaan vastamaan paremmin aluehallinnon kehittämisen uusia haasteita liiton strategian mukaisesti.

Vuodelle 2016 jäsenmaksuosuuksiin esitetään 1,46 % kasvua verrattuna vuoden 2015 tasoon, minkä myötä maksuosuudet ovat yhteensä 7 990 000 euroa.

Talousarvion loppusumma varsinaisessa toiminnassa ilman projektien osuutta on 8 526 500 euroa (v. 2015, 8 454 200 euroa), joten kasvua 72 300 euroa eli 0,9 %.

Jäsenkuntien maksuosuuksilla katetaan 94 % liiton varsinaisen toiminnan toimintamenoista.

Varsinaisessa toiminnassa merkittävimpiä muutoksia edellisvuoteen ovat:

- Kuntien maksuosuuksien kasvu (95 000 euroa)
- Asiantuntijapalveluiden kasvu 31,1 % (101 400 euroa)

Liiton kokonaishenkilöstömäärä pysyy edellisvuoden tasolla.

Liitossa hallinnoitavien projektien määrärahaksi arvioidaan 1 000 000 euroa, mikä perustuu tämänhetkiseen hanketilanteeseen. Projektit mukaan lukien talousarvion loppusummaksi muodostuu 9 526 500 euroa. Liiton omana panostuksena projekteihin on varattu 250 000 euroa.

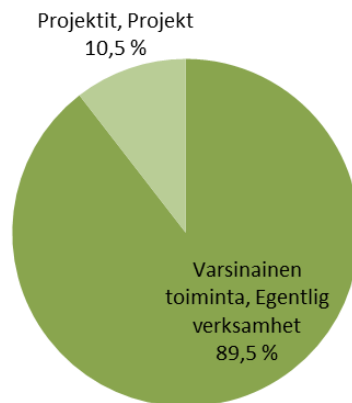
Valtion toimeksiantojen talousseuranta on sijoitettu taseeseen huostassa oleviin varoihin. Näihin varoihin sisältyy liiton hallinnoima kansallinen aluekehittämisrahoitus:

- rakennerahasto-ohjelmien rahat
- maakunnan kehittämisrahat.

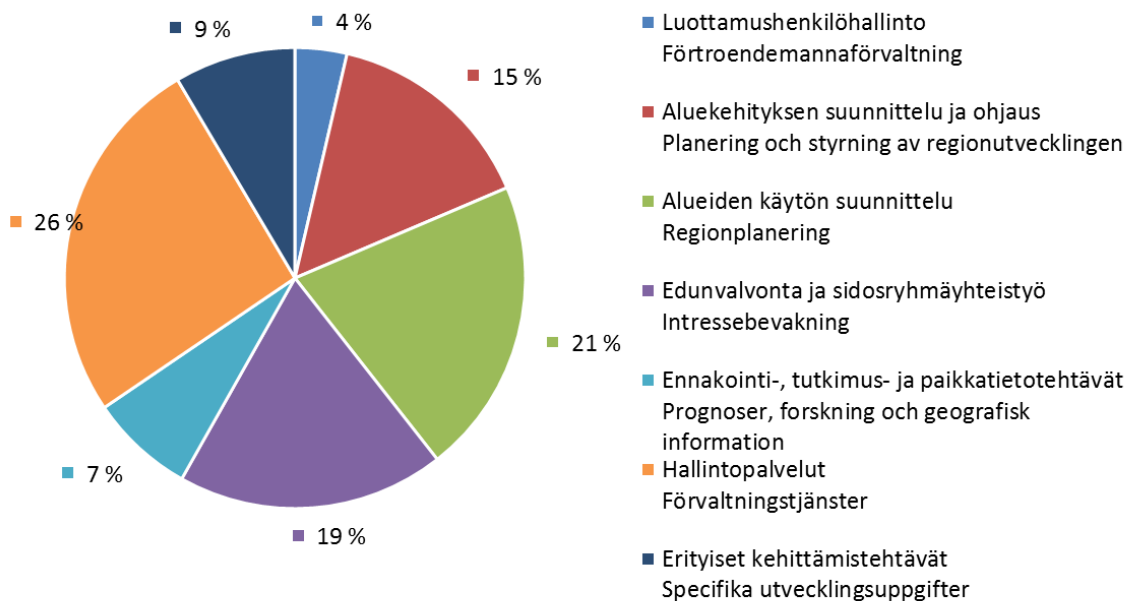
Käyttötaloulosan yhteenveto

Tulosryhmä, Resultatgrupp	Menot, Utgifter	Tulot, Inkomster	Toimintakate, Verksamhetsbidrag
Varsinainen toiminta, Egentlig verksamhet	8 526 500	8 332 500	-194 000
Projektit, Projekt	1 000 000	1 000 000	0
Yhteensä, Sammanlagt	9 526 500	9 332 500	-194 000

Menot tulosryhmittäin Resultatgruppernas utgifter

Menot tehtävittäin Verksamheternas utgifter

Taloussuunnitelma 2016-2018

	Tilinpäätös Bokslut 2014	Talousarvio Budget 2015	Talousarvio Budget 2016	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2017	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2018
Toimintatuotot					
Verksamhetens intäkter	8 112 576	8 264 000	8 332 500	8 400 000	8 450 000
Henkilöstökulut Personalkostnader	-4 873 367	-5 218 200	-5 165 600	-5 200 000	-5 225 000
Palveluiden ostot Köp av tjänster	-2 471 021	-2 435 500	-2 511 900	-2 525 000	-2 525 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat Material, förnödenheter och varor	-229 838	-220 000	-243 500	-250 000	-265 000
Avustukset Bidrag	-4 500	-5 000	-5 000	-6 000	-6 000
Vuokrat + muut toim.kulut Hyror + övr. verksamhetskostnader	-476 871	-575 500	-600 500	-613 000	-625 000
Toimintakulut					
Verksamhetskostnader	-8 055 597	-8 454 200	-8 526 500	-8 594 000	-8 646 000
TOIMINTAKATE					
VERKSAMHETS BIDRAG	56 979	-190 200	-194 000	-194 000	-196 000
Rahoitustuotot Finansiella intäkter	11 972	4 200	4 200	4 200	4 200
Rahoituskulut Finansiella kostnader	-370	-200	-200	-200	-200
VUOSIKATE					
ÅRS BIDRAG	68 581	-186 200	-190 000	-190 000	-192 000
Poistot ja arvonalentumiset Avskrivningar och värdesänkningar	-23 941	-13 800	-10 000	-10 000	-8 000
Var. ja rahastojen muutokset Förändringar i reserveringar och fonder	0	200 000	0	100 000	100 000
YLI- / ALIJÄÄMÄ					
ÖVER-/UNDERSKOTT	44 640	0	-200 000	-100 000	-100 000
Kertynyt yli-/alijäämä					
Kumulativ över-/underskott	926 349	970 989	970 989	770 989	670 989

Luottamushenkilöhallinto

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	310 000 €	310 000 €	310 000 €
Toimintamenot	310 000 €	310 000 €	310 000 €

Uudenmaan liiton luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi on määrätty Uudenmaan liiton perussopimuksessa. Luottamushenkilöorganisaatio käsittää jäsenkuntien valtuutetuista koostuvan maakuntavaltuuston, joka käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa sekä seuraavat toimielimet, joihin maakuntavaltuusto valitsee jäsenet ja varajäsenet: Tarkastuslautakunta, maakuntahallitus ja kielellisten palveluiden toimikunta.

Lisäksi Uudenmaan liiton yhteydessä toimii maakunnan yhteistyöryhmä, joka on alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden ja rakennerahasto-ohjelman 2014–2020 maakunnassa tapahtuvan toimeenpanon yhteensovittamista varten perustettu toimielin.

Maakuntavaltuusto on 12.12.2012 hyväksynyt liiton luottamushenkilöiden palkkiosäännön. Hallintosäännön mukaan toimielimet pitävät kokouksensa päättäminään aikoina ja paikoissa.

Luottamushenkilöhallinnon määrärahavaraus on aikaisempien vuosien tasolla.

Toiminnallinen tavoite 1

Luodaan liiton luottamushenkilöille hyvät edellytykset osallistua aktiivisesti aluehallinnon uudistamiseen

Selite:

Liiton kokouksissa ja tilaisuuksissa esitellään aktiivisesti aluehallinnon uudistamisen valmisteluprosessia. Liiton asiantuntevien ratkaisuehdotuksien ja päätöksien kautta päättäjillä on edellytykset ajaa omissa foorumeissaan yhteisesti luotua Uudenmaan kokonaisuutta (yhteinen tahtotila).

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: maakuntajohtaja

Varavastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 275 000 €	1 284 000 €	1 300 000 €
Toimintamenot	1 275 000 €	1 284 000 €	1 300 000 €

Tehtävä kattaa suurimman osan aluekehittämisen vastuualueen ydintoiminnoista.

Olennaisena osana toimintaan kuuluu lausuntojen, kannanottojen ja hankkeiden valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö ja vuorovaikutus osallisten kanssa.

Uudenmaan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä muun muassa:

- vastaa Uudenmaan yleisestä kehittämisestä ja toimii tällöin yhteistyössä valtion viranomaisten, alueen keskuskaupunkien ja muiden kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa
- kehittää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ottaen huomioon Uudenmaan kuntien varsin erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet
- osallistuu valtion aluehallintovirastojen strategisten ohjausasiakirjojen laatimiseen sekä osallistuu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tulossopimuksia koskeviin neuvotteluihin alueen kehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi
- vastaa ennakkoinnin yhteensovittamisesta Uudellamaalla sekä arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä sekä kehittämistoiminnan vaikuttavuutta
- edistää kuntien ja maakuntien välistä yhteistyötä, hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä
- vastaa maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toiminnasta

Etelä–Suomen alueen EU–rakennerahastotoiminnan hallinnointi on vastuualueen ydintehtäviä. Se perustuu valtioneuvoston asetukseen ja maakunnan liittojen kanssa solmittuun sopimukseen.

Vastuualue myös itse toteuttaa sekä kotimaisia että kansainvälisiä hankkeita sille annettujen tehtävien täyttämiseksi.

Uusimaa-ohjelma:

- Uusimaa-ohjelman laatiminen on tärkeä osa Uudenmaan liiton aluekehittämistehtävän toimeenpanoa. Neljän vuoden välein laadittava Uusimaa-ohjelma sisältää maakunnan pitkän aikavälin vision ja strategian sekä kehittämistoimenpiteiden strategiset valinnat. Maakuntavaltuusto hyväksyy ohjelman ja sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa.
- Ohjelmatyön ydinajatuksena on, että Uudenmaan kehittämismahdollisuudet tunnistetaan ja kootaan yhteiseksi näkemykseksi alueelliseen ohjelmaan. Työhön osallistuvat tahot ohjaavat kehitystä ja kehittämisrahoitusta yhdessä sovittuun suuntaan.
- Uusimaa-ohjelmaa toteutetaan hankkeilla ja muilla toimenpiteillä. Hankkeet rahoitetaan sekä kansallisella että EU-rahoituksella. Ohjelman laatiminen ja toteuttaminen edellyttävät Uudenmaan liiton asiantuntijoiden työpanosta, sidosryhmäyhteistyötä ja laajaa vuorovaikutusta sekä asiakirjan hyväksymisprosessiin kuuluvia käsittelyjä päätöksentekokelemissä. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

- Vuosittain laadittavassa Uusimaa-ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa (topsu) määritellään kahden lähivuoden kärkihankkeet sekä EU:n rakennerahastovarojen suuntaaminen alueella.

Toiminnallinen tavoite 2

Uusimaa-ohjelman toteutuksen arviointi

Selite:

Arvioidaan käynnissä olevan Uusimaa-ohjelman vaikuttavuutta ja tuloksia kolmen maakunnan (Uudenmaan, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen) yhdessä toteuttamalla vertaisarvioinnilla.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Toiminnallinen tavoite 3

Toteutetaan tulevaisuustarkastelu uutta maakuntaohjelmaa varten

Selite:

Käynnistetään seuraavan maakuntaohjelman ”Uusimaa-ohjelma II” valmistelu tekemällä yhteistyössä Uudenmaan ELY:n kanssa Uttamaata koskeva tulevaisuustarkastelu maakuntaohjelmatyötä varten rinnakkain kokonaisuusmaakuntakaavatyön valmistelun kanssa.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Alueiden käytön suunnittelu

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 775 000 €	1 800 000 €	1 825 000 €
Toimintamenot	1 775 000 €	1 800 000 €	1 825 000 €

Tehtävä kattaa suurimman osan aluesuunnittelun vastuualueen perinteisistä ydintoiminnoista:

- Uudenmaan maakuntakaavaan laatiminen, sen toteuttamisen edistäminen sekä toteutumisen seuranta sekä uudentyyppisen kokonaismaakuntakaavan valmistelu
- alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen sekä maankäytön, asumisen, liikenteen ja elinkeinotoiminnan suunnittelun yhteensovittaminen
- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamisen edistäminen ottaen huomioon niiden käynnissä olevan uudistamisen vaikutukset maakuntakaavatyöhön
- kuntien ja maakuntien välisen sekä kansainvälisen aluesuunnitteluyhteistyön edistäminen
- muiden lakisäätteisten aluesuunnittelu- ja liikennejärjestelmäsuunnittelutehtävien hoitaminen yhteistyössä alueiden käytön suunnittelun kannalta keskeisten tahojen kanssa
- maakunnan liikenteeseen, infrastruktuuriin, ympäristöön ja luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvän asiantuntijatyö

Olennaisena osana toimintaan kuuluu lausuntojen, selvitysten ja hankkeiden valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö ja tiivis vuorovaikutus osallisten kanssa.

Vastuualue myös itse toteuttaa sekä kotimaisia että kansainvälisiä hankkeita sille annettujen tehtävien täyttämiseksi.

Maakuntakaava:

- Maakuntakaavalla ohjataan jokaisen kuntalaisen elämää koskevia perusasioita liittyen asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumiseen sekä myös viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen asemointiin.
- Maakuntakaava suunnitellaan yksittäistä kuntaa laajemmasta näkökulmasta. Se antaa pohjan pitkäjänteiselle maankäytön strategiselle suunnittelulle. Maakuntakaavan kautta voidaan myös välittää ylimaakunnalliset sekä valtakunnalliset intressit.
- Maakuntakaavan tavoitteena on toimiva ja tarkoituksenmukainen yhdyskuntarakenne, sujuvat ja päästöjä vähentävät liikennejärjestelyt, mahdollistaa hyvät edellytykset elinkeinoille, taata riittävästi virkistysalueita sekä alueen ekologinen kestävyys.
- Maakuntakaava on jatkuva prosessi, jossa ratkotaan kulloinkin ajankohtaisia ja laaja-alaisia maankäytön kysymyksiä. Kaavan laadintaprosessiin sisältyy liitossa tehtävä kaavatyö ja sen pohjalta tehtävä maakuntahallituksen tai -valtuuston päätös sekä kaavaehdotusten nähtävillä pito mielipiteiden, muistutusten ja lausuntojen antamista varten.
- Liitossa tehtävään kaavatyöhön sisältyy myös valmiin kaavan toteutumisen seuranta. Kaavan nähtävillä olon perusteella annetut kannanotot käsitellään liitossa. Saatua palautetta hyödynnetään seuraavan kaavavaiheen valmistelussa.
- Lähivuosien tavoitteena liitolla on strategisen kokonaismaakuntakaavan laatiminen. Keskeistä siinä on kaava kytkeminen muihin seudullisiin suunnitelmiin, toteuttamisohjelmiin ja aiesopimuksiin. Uudenmaan liitto tuo kokonaismaakuntakaavaan vahvan seudullisen näkökulman. Maakäyttö- ja rakennuslain muutosten myötä tiivis vuorovaikuttaminen on tässäkin suhteessa yhä tärkeämpää.

Toiminnallinen tavoite 4

Valmistellaan vireillä olevat vaihemaakuntakaavat hyväksyttäväksi

Selite:

Östersundomin alueen maakuntakaavaehdotus valmistellaan tiiviissä yhteistyössä kuntien yhteisen yleiskaavatyön ja 4. vaihemaakuntakaavan kanssa.

Viimeistellään 4. vaihemaakuntakaavaehdotus siitä saadun palautteen pohjalta sekä valmistellaan se valtuuston hyväksyttäväksi.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Toiminnallinen tavoite 5

Käynnistetään kokonaismaakuntakaavan valmistelu

Selite:

Ohjelmoidaan ja käynnistetään seuraava kokonaismaakuntakaavatyö ja käynnistetään tarvittavat taustaselvitykset.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Toiminnallinen tavoite 6

Liikennejärjestelmät tukevat Uudenmaan kestävästä yhdyskuntarakennetta, ja edistetään kansainvälistä saavutettavuutta.

Selite:

Uudenmaan liiton johdolla tehtyjä liikennejärjestelmäsuunnitelmia sekä maankuntakaavojen liikenneratkaisuja seurataan ja niiden toteutumista edistetään. Helsingistä eri suuntiin lähtevien ja suunniteltujen ratakäytävien kehittämisjärjestystä selvitetään tulevaa kokonaismaakuntakaavaa varten. Osallistutaan liikenteeseen ja liikenneinfran kehittämiseen liittyviin hankkeisiin ja edunvalvontaan Uudellamaalla, Suomessa ja kansainvälisesti.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: liikennesuunnittelupäällikkö

Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	1 600 000 €	1 615 000 €	1 625 000 €
Toimintamenot	1 600 000 €	1 615 000 €	1 625 000 €

Tehtävä sisältää Uudenmaan maakunnallisen edunvalvonnan sekä kunta- ja muun sidosryhmäyhteistyön aluekehittämisen, aluesuunnittelun, alueiden käytön ja liikenteen aloilla. Tehtävä sisältää myös liiton kansainväliset verkostot -yksikön toiminnot. Liiton viestintätoiminto kuuluu niin ikään edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö -tehtävän alle.

- Edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena on, että Uudellamaalla asukkaiden on hyvä elää ja työskennellä ja alueen eri toimijat menestyvät jatkossakin alueen ollessa samalla myös kansainvälisesti kiinnostava ja kilpailukykyinen. Liitto pyrkii vaikuttamaan päätöksentekoon niin, että eri viranomaisten ja yhteisöjen tekemät ratkaisut ovat Uudenmaan kannalta mahdollisimman myönteisiä. Tämän päämäärän saavuttamiseksi edunvalvontaa tehdään niin alueellisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.
- Kunnallinen yhteistyö kuntien omistamana kuntayhtymänä on keskeisin edunvalvonnan taso. Omistajakuntien ohjaus toimintaan tulee luottamushenkilöhallinnon ja kuntajohtajakokousten myötä.
- Maakunnan tasolla yhteistyöfoorumina on lakisääteinen maakunnan yhteistyöryhmä MYR. Siihen kuuluu liiton edustajien lisäksi jäseniä valtionhallinnosta sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöistä.
- Liitto osallistuu kaikkien Suomen maakunnan liittojen yhteistoimintaan. Erityisesti Etelä-Suomelle yhteisissä asioissa liitto valvoo aktiivisesti alueen etua yhdessä muiden maakuntien kanssa niin valtion viranomaisten kuin EU:n suuntaan. Liitto toimii Etelä-Suomen alueen rakennerahastohankkeiden hallinnoinnista vastaavana välittävänä toimielimenä, jonka puitteissa liitto vastaa myös kuuden suurimman kaupungin 6Aika -ohjelmasta.
- Edunvalvonta sisältää myös kansainväliset toiminnot, joihin kuuluu maakunnan kansainvälisten yhteyksien ja edunvalvonnan hoitaminen, tietojen hankkiminen maakunnan kannalta tärkeästä kansainvälisestä kehityksestä ja jäsenkuntien tarvitsemien kansainvälisten asioiden palveluiden tarjoaminen. EU-toiminnan lisäksi kansainvälistä yhteistyötä tehdään eri verkostoissa sekä aluetasolla erityisesti muiden Itämeren alueen maiden kanssa.

Brysselin Helsinki EU Office:

- EU-toimiston toiminnan tavoitteena on yhteistyöllä edistää ja kehittää toimiston sopimuskumppanien yhteydenpitoa ja yhteistyötä Euroopan Unioniin ja sen eri yksiköihin. Toiminta on yleisluonteeltaan edunvalvontaa. EU-toimiston tehtävänä on tarjota sopimuskumppaneille mahdollisuus tehokkaaseen edunvalvontaan, hanketoiminnan tukeen, tiedotukseen ja markkinointiin. EU-toimisto edistää sen sopimuskumppanien tunnettavuutta ja myös vaikuttaa niiden eduksi erilaisissa verkostoissa, kuten alueellisissa paikallishallinnon sekä yliopistojen verkostoissa.

Toiminnallinen tavoite 7

Helsinki EU Officen uudistettu palvelutoiminta ja Uudenmaan liiton kansainväliset verkostot tukevat Uudenmaan toimijoiden tarpeita ja Uusimaa-ohjelman toteutusta

Selite:

Vuoden 2015 aikana uudistettu Helsinki EU Officen palvelutoiminta sisältää toimiston toimintasuunnitelman mukaiset painopistealueet:

- edunvalvonta EU:n toimielimissä sekä erikseen määritellyt edunvalvontatehtävät ja EU-hankkeet
- vaikuttaminen verkostojen kautta.

Uudenmaan liiton aktiivinen ja näkyvä rooli CPMR:n Itämeri-komissiossa sekä BSSSC:ssä edesauttavat Uudenmaan alueen kansainvälisessä edunvalvonnassa. (CPMR = Euroopan periferisten merialueiden liitto; BSSSC = Itämeren valtioiden alueellinen yhteistyö)

Lisäksi Uudenmaan liitto osallistuu muuhun kansainväliseen yhteistyöhön voimassa olevien sopimusten mukaan.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: kansainvälisten asioiden johtaja

Varavastuuhenkilö: kansainvälisten asioiden päällikkö

Toiminnallinen tavoite 8

Vaikutetaan aktiivisesti aluehallinnon kehittämiseen sekä itsehallintoalueiden valmisteluun ja sen mahdolliseen toimeenpanoon.

Selite:

Käynnistetään valtioneuvoston päätöksen mukainen valmistelu Uudenmaan osalta.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: maakuntajohtaja

Varavastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	625 000 €	635 000 €	645 000 €
Toimintamenot	625 000 €	635 000 €	645 000 €

Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietopalvelut seuraa Uudenmaan jäsenkuntien ja maakuntatason kehitystä, kokoaa sekä tuottaa sitä koskevaa tutkimustietoa ja tarjoaa maakunnalle sekä kunnille tarpeellista ennakointi-, suunnittelu- ja tietopalveluita.

- Tietopalvelulla mahdollistetaan analysoitujen tilastotietojen, tehtyjen selvitysten ja kehitettyjen menetelmien laaja hyödyntäminen sekä omassa organisaatossa että sidosryhmissä. Tietopalvelu ja selvitykset tarjoavat ajantasaista ja keskeistä tietoa helposti hyödynnettävässä muodossa.
- Yhden keskeisen osan liiton tietopalvelua muodostavat paikkatietopalvelut. Liiton paikkatietojärjestelmää käytetään sekä itse tuotettujen että sidosryhmiltä tai muilta tiedontuottajilta hankittujen paikkatietojen tallentamiseen, sekä aineistojen käsittelyyn ja analysointiin liiton omia ja kuntien tietotarpeita varten.
- Paikkatietojärjestelmän avulla tuotetaan maakuntakaavakartat, kaavan liitekartat sekä merkittävä osa selvitysaineistosta. Kuntien ja sidosryhmien käyttöön aineistoa tarjotaan sähköisessä muodossa sekä selailtavaksi että ladattavaksi. Merkittävimpiä käyttäjäryhmiä palveluilla ovat kuntakaavoittajat.
- Uusimaa Tietopankkiin on koottu ajantasaista tilastotietoa, analysejä ja selvityksiä Uudestamaasta. Tiedot löytyvät teemoittain ja alueittain. Tietopankin tiedot perustuvat viralliseen tilastoaineistoon.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen, johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: tutkimuspäällikkö, suunnittelupäällikkö

Hallintopalvelut

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	2 022 500 €	2 006 000 €	1 999 000 €
Hallintopalveluiden toimintamenot	1 000 000 €	990 000 €	980 000 €
Toimiston yleiskulut	1 216 500 €	1 210 000 €	1 211 000 €

Hallintopalvelut tuottaa liiton henkilöstö- ja talouspalvelut, huolehtii maakuntahallituksen – ja valtuuston kokousasioiden valmistelusta ja toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta ja ylläpitää sekä kehittää luottamushenkilöhallintoa, huolehtii alue- ja rakennerahastolakien mukaisesta maksatusvalvonnasta, tuottaa liiton käänköspalvelut ja tuottaa sekä koordinoi liiton assistentti- ja kokouspalveluja.

Hallintopalvelut tuottaa myös liiton tietohallinto-, asianhallinta- ja toimitilapalvelut, vastaa liiton kirjaamotoiminnasta ja arkistotoimen hoidosta, huolehtii tietotekniikan ja toimiston tietojärjestelmien tuloksellisesta hyödyntämisestä ja huolehtii toimitiloihin, kalustoon, materiaalihallintoon ja kirjastoon liittyvistä tehtävistä.

Hallintopalveluihin kuuluu lisäksi liiton lakiasianpalvelut, sopimusten hallinta sekä hankinta-asiat.

Tehtävän määrärahoihin sisältyy edellä mainittujen toimintojen lisäksi liiton yleiskuluja, kuten toimiston vuokrat ja muut toimitiloihin liittyvät kulut, liiton tieto- ja viestintätekniset laitteet ja – palvelut, työterveyshuollon ja muun henkilöstöhallinnon yleiskulut sekä Kuntaliiton jäsenmaksu jotka muodostavat n. 55 % hallintopalveluiden kuluista.

Toiminnallinen tavoite 9

Uudistetaan toimintatapoja niin, että saadaan liiton asiantuntijuus ja osaaminen laajemmin ja vaikuttavammin esille resursseja joustavasti hyödyntäen

Selite:

Tavoitteen toteuttamiseksi tarkastelun ja kehittämisen kohteeksi nostetaan

- ydintuoteprosessit
- liiton tekemisten osaamispohjainen roolittaminen
- yhdessä tekemisen edellytysten parantaminen ja siihen kannustaminen
- monipuolisten ja nykyaikaisten tietotekniikka-alustojen hyödyntämiskyky.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: hallinto- ja talousjohtaja

Varavastuuhenkilö: hallintopäällikkö

Erityiset kehittämistehtävät

	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	725 000 €	745 000 €	750 000 €
Toimintamenot	725 000 €	745 000 €	750 000 €

Tehtävä sisältää muun muassa Uudenmaan liitossa toimivan EU-palvelun, EU:n rakennerahasto-ohjelman hallinnoinnin sekä muita kehittämistehtäviä.

- EU-palvelu neuvoo ja tukee alueen toimijoita EU-hankkeiden valmistelussa ja kartoittaa sopivia hankekumppaneita niin kotimaasta kuin Euroopasta. Uusimaa-ohjelman mukaisten, alueelle merkittävien EU-hankkeiden valmisteluun Uudenmaan liitto myöntää maakunnan kehittämisrahaa. EU-palvelu tiedottaa hankkeiden hakuaikatauluista sekä antaa tarvittaessa aluehallintoviranomaisen tukikirjeitä hanketoimijoille. EU-palvelulla on oma Twitter-palvelu, jolla kerrotaan tuoreimpia uutisia EU-hankerahoitukseen ja hankemaailmaan liittyvistä asioista.
- EU-palvelu seuraa eri EU-ohjelmista Uudellemaalle tulevaa rahoitusta. Se myös tuottaa esittelymateriaalia sekä tekee edunvalvontaa ohjelmavalmistelussa.
- EU-palvelu vastaa myös liiton Central Baltic Interreg 2014–2020 –ohjelman Suomen kontaktipisteen toteuttamisesta. Kontaktipiste tiedottaa Central Baltic -ohjelman rahoitusmahdollisuuksista ja edistää ohjelman toteutumista Etelä-Suomessa. Central Baltic -ohjelman teemat liittyvät taloudelliseen kilpailukykyyn, ympäristöön, liikenteeseen ja sosiaaliseen osallisuuteen.
- Uudenmaan liitto toimii EU:n rakennerahasto-ohjelman ns. koordinoivana maakunnan liittona, johon EAKR:n hallinnolliset tehtävät on koottu kaikista Etelä-Suomen maakunnan liitoista. Lisäksi Uudenmaan liitto toimii rahoittajaviranomaisena kestävän kaupunkikehittämisen 6Aika-strategiassa.
- Tehtävä sisältää myös Uudenmaan liiton rahoitusosuuden Helsinki Business Hub Ltd Oy:ssä (aikaisempi Greater Helsinki Promotion Oy), yhteensä 319 000 euroa vuonna 2015. Liitto on yhtiön osakkeenomistaja.

Toiminnallinen tavoite 10

Uudenmaan älykäs erikoistuminen (RIS3) on kansainvälisesti tunnettu ja strategiaa toteutetaan laajassa yhteistyössä yritysten ja julkisten toimijoiden kesken

Selite:

Uudenmaan liitto rahoittaa RIS3-kärkiteemojen koordinoitihankkeita maakunnan kehittämisrahalla. Koordinoitihankkeissa kärkiteemoja viedään eteenpäin mahdollisimman laajassa toimijoiden yhteistyössä hyödyntäen eri rahoitusvälineitä. Tavoitteena on linkittää hankkeet myös muihin kärkiteemojen mukaisiin hankkeisiin Uudellamaalla, kuten Smart & Clean referenssialueen synnyttämiseen ja Health Capital konseptin life science osaamiskeskittymän kokoamiseen. Uudenmaan liitto avaa maakunnallisen RIS3-referenssisivuston kansainvälisen tunnettuuden lisäämiseksi.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: erityisasiantuntija

Tuloslaskelma

	TALOUSARVIO 2016	TALOUSARVIO 2015	EROTUS, €	ERO, %
Toimintatuotot				
Myyntituotot				
Liiketoiminnan myyntituotot	281 500	308 000	-26 500	-8,6 %
Kuntien osuudet	8 020 000	7 925 000	95 000	1,2 %
Myyntituotot	8 301 500	8 233 000	68 500	0,8 %
Tuet ja avustukset	19 000	19 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	12 000	12 000	0	0,0 %
Toimintatuotot	8 332 500	8 264 000	68 500	0,8 %
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	-3 978 500	-4 026 000	47 500	-1,2 %
Eläkekulut	-1 010 000	-1 030 500	20 500	-2,0 %
Muut henkilösivukulut	-177 100	-161 700	-15 400	9,5 %
Henkilöstökulut	-5 165 600	-5 218 200	52 600	-1,0 %
Palvelujen ostot	-2 511 900	-2 435 500	-76 400	3,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-243 500	-220 000	-23 500	10,7 %
Avustukset	-5 000	-5 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-600 500	-575 500	-25 000	4,3 %
Toimintakulut	-8 526 500	-8 454 200	-72 300	0,9 %
Toimintakate	-194 000	-190 200	-3 800	2,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	4 200	4 200	0	0,0 %
Muut rahoituskulut	-200	-200	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 000	4 000	0	0,0 %
Vuosikate	-190 000	-186 200	-3 800	2,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 000	-13 800	3 800	-27,5 %
Tilikauden tulos	-200 000	-200 000		
Rahastojen muutos	0	200 000		
Tilikauden yli-(+)/alijäämä (-)	-200 000	0		

Investointiosa

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Aineettomat hyödykkeet					
Tietokoneohjelmistot	21 454	0	0	0	0
Yhteensä	21 454	0	0	0	0

Rahoituslaskelma

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	68 581	-186 200	-190 000	10 000	8 000
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0	0
Vars. toiminta ja investoinnit, netto	68 581	-186 200	-190 000	10 000	8 000

Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2016

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2014	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2016	Varsinainen toiminta 2015	Muutos 2015-2016, €	Muutos 2015-2016, %
Helsinki	620 715	38,71 %	3 093 146	3 043 085	50 061	1,65 %
Espoo	265 543	16,56 %	1 323 253	1 295 153	28 101	2,17 %
Hyvinkää	46 366	2,89 %	231 051	229 415	1 636	0,71 %
Järvenpää	40 390	2,52 %	201 271	198 445	2 826	1,42 %
Kauniainen	9 357	0,58 %	46 628	45 204	1 423	3,15 %
Kerava	35 317	2,20 %	175 992	173 412	2 580	1,49 %
Kirkkonummi	38 220	2,38 %	190 458	188 243	2 215	1,18 %
Mäntsälä	20 621	1,29 %	102 759	101 992	767	0,75 %
Nurmijärvi	41 577	2,59 %	207 186	204 530	2 656	1,30 %
Pornainen	5 148	0,32 %	25 654	25 555	98	0,39 %
Siuntio	6 199	0,39 %	30 891	30 711	180	0,59 %
Tuusula	38 198	2,38 %	190 348	189 366	982	0,52 %
Vantaa	210 803	13,15 %	1 050 473	1 033 617	16 856	1,63 %
Karkkila	8 977	0,56 %	44 734	45 070	-336	-0,75 %
Lohja	47 624	2,97 %	237 320	236 939	380	0,16 %
Vihti	28 995	1,81 %	144 488	143 690	798	0,56 %
Hanko	9 021	0,56 %	44 953	45 244	-291	-0,64 %
Inkoo	5 560	0,35 %	27 707	27 626	80	0,29 %
Raasepori	28 674	1,79 %	142 888	142 527	361	0,25 %
Askola	5 064	0,32 %	25 235	24 790	445	1,79 %
Lapinjärvi	2 779	0,17 %	13 848	14 007	-159	-1,13 %
Loviisa	15 480	0,97 %	77 140	76 953	187	0,24 %
Myrskylä	1 985	0,12 %	9 892	9 869	22	0,23 %
Porvoo	49 728	3,10 %	247 804	245 498	2 307	0,94 %
Pukkila	2 013	0,13 %	10 031	10 113	-82	-0,81 %
Sipoo	19 034	1,19 %	94 850	93 945	905	0,96 %
Uusimaa	1 603 388	100,00 %	7 990 000	7 875 000	115 000	1,46 %

